

Pirkanmaan Kalatalouskeskus

Toimintasuunnitelma 2020

Sisällysluettelo

Toiminta-ajatus	2
Yleiset toimintaedellytykset	2
A – OSA : Maa- ja Metsätalousministeriön asettamat tulostavoitteet vuodelle 2019.....	4
1. Kalatalousalueiden toiminnan aloitus	4
2. Lainsäädäntöön ja strategioihin liittyvä tiedottaminen ja neuvonta, kalatalouselinkeinojen toimintaedellytysten parantaminen	4
3. Toiminta valtion kalastusmaksukertymän kasvattamiseksi	4
4. Hanke: Osakaskuntien neuvonta ja toiminnan tehostaminen	5
B-OSA: HANKKEET	6
C - OSA : OMA TOIMINTA	7
1. Palvelut osakaskunnille ja kalatalousalueille	7
2. Kalavesien hoito	7
3. Kalastuksen valvonta ja kalastusmahdollisuuksien kehittäminen	8
4. Edunvalvonta	8
5. Elinkeinokalatalouden edistäminen	8
6. Järjestöyhteistyö, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja tiedotus	9
7. Tampereen kalamarkkinat.....	9
8. Oman toiminnan kehittäminen	9
9. Talousarvio vuodelle 2019.	10

Toiminta-ajatus

Pirkanmaan Kalatalouskeskus on kalatalouden alueellinen neuvontajärjestö ja isännöintitoimisto. Kalatalouskeskus tekee neuvontatyötä pääasiassa Pirkanmaalla, mutta on aktiivisesti mukana koko maan kalatalouden kehittämisessä ja neuvontapalvelujen tuotteistamisessa. Pirkanmaan Kalatalouskeskuksen toiminnan tavoitteena on antaa hyvää ja korkeatasoista kalatalouden neuvontaa asiakkailleen.

Ministeriön vuosittain asettamat tulostavoitteet ohjaavat toimintaa. Kalatalouden Keskusliiton valtionavulla tapahtuva toiminta on organisoitu neljälle strategiselle painopistealueelle:

- Kalatalousalueiden toiminta (työnimi)
- Lainsäädännön muutoksista tiedottaminen
- Toiminta valtion kalastusmaksukertymän kasvattamiseksi
- Osakaskuntien neuvonta ja niiden toiminnan tehostaminen (hankemuotoinen)

Kalatalouskeskuksen oma toiminta keskittyy kalaveden omistajien, osakaskuntien ja kalastalousalueiden kanssa tehtävään yhteistyöhön, elinkeinokalatalouden toimintaedellytysten kehittämiseen, nuorisotoimintaan, kalanpoikasten välitykseen ja Tampereen kalamarkkinoiden järjestämiseen kahdesti vuodessa. Kalastuslupien verkkokauppa Kalapassi sekä kalastuksen valvonnan sähköinen työkalu ovat keskeisiä tuotteita, joiden avulla kehitetään ja parannetaan kalastusmahdollisuuksia ja kalastuksenvalvontaa niin maakunnassa kuin valtakunnallisestikin.

Yleiset toimintaedellytykset

Jäsenistö

Pirkanmaan Kalatalouskeskus ry:llä on jäseniä yhteensä 253 kpl: 223 osakaskuntaa, 9 kalatalousaluetta, 8 hoitoyhdistystä, 8 seuraa/yhdistystä, yksi yksityisvesialue. Yhteisöissä on noin 90 000 osakasta / jäsentä.

Talous

Taloudelliset toimintaedellytykset muodostuvat Kalatalouden keskusliitolta anotusta valtion avustuksesta, jäsenmaksuista, erikseen haetuista hankerahoituksista, sekä palvelumaksuista. Taloudellisena vahvuutena voidaan pitää Tampereen kalamarkkinoita, kalastuslupien verkkokauppamyyntiä, valvontatyökalua, kalanpoikasten välitystä, edunvalvontaa sekä kokonaisvaltaista isännöinti-palvelua. Taloudellinen tilanne määrittää Kalatalouskeskuksen toiminnan laajuuden. Kalatalouskeskuksen toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tai muun taloudellisen ansion hakeminen.

Hallinto ja toimihenkilöt

Kalatalouskeskuksen hallintoelimiä ovat päätäntävaltaa käyttävä Pirkanmaan Kalatalouskeskuksen vuosikokous ja toimeenpanevana elimenä hallitus. Kalatalouskeskuksen johtokunta koostuu ympäri maakuntia valituista edustajista (6 kpl + puheenjohtaja). Kalatalouskeskuksella on neljä vakituista toimihenkilöä ja neljä tilapäistä työntekijää.

Kuva: Pirkanmaan Kalatalouskeskus ry:n toimihenkilöt vuonna 2020.

A – OSA : Maa- ja Metsätalousministeriön asettamat tulostavoitteet vuodelle 2020.

1. Kalatalousalueiden toiminta (työnimi)
2. Lainsäädäntöön ja strategioihin liittyvä tiedottaminen ja neuvonta, kalatalouselinkeinojen toimintaedellytysten parantaminen

Tavoitteena on lisätä kalastavien kansalaisten tietoutta kalastuslainsäädäntöön ja kalastuslupa-asioihin sekä kalataloushallinnon strategioihin liittyvissä kysymyksissä.

Tiedotetaan lainsäädännössä tapahtuvista muutoksista antamalla neuvontaa kaksi kertaa vuodessa järjestettävillä Tampereen kalamarkkinoilla ja muissa tapahtumissa henkilökohtaisella neuvonnalla (esim. Parkanon erämessut). Päivitetään ja ylläpidetään jo olemassa olevia nettisivuja ja hoidetaan Kalapassi 2019–20-lehden jakelua. Lähetetään uutiskirjeitä jäsenistölle ja huomioidaan teema myös somepäivityksissä.

Kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa tulee huomioida rapustrategia. Tiedotetaan kalatiestrategiasta eri medioiden avulla ja pyritään edistämään siihen liittyviä hankkeita.

Kalatalouselinkeinojen toimintaedellytyksiä pyritään parantamaan viestinnällisin keinoin neuvomalla ja opastamalla kalastusmatkailuyrittäjiä ja kaupallisia kalastajia heidän elinkeinoonsa vaikuttavissa asioissa. Edistetään Pirkanmaan- ja Kanta-Hämeen Ammattikalastajat ry:n toimintaa ja lisätään sitä kautta kaupallisten kalastajien ja jalostajien verkostoitumista.

Seurataan Kyrösjärven sulkavankalastuksen ja jalostuksen etenemistä ja tiedotetaan hankkeen kokemuksista. Edistetään lupien saantia vajaasti hyödynnettyjen lajien pyyntiin myös muilla järvilla. Pyritään osallistamaan kaupalliset kalastajat ja kalastusmatkailuyrittäjät kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitteluun. Neuvonnalla turvataan kaupallisten kalastajien mahdollisuudet riittävän laajojen ja yhtenäisten pyyntialueiden käyttöön kalastuksen kestävyys huomioituna.

3. Toiminta valtion kalastusmaksukertymän kasvattamiseksi

Osallistutaan kalastuksenvalvonnan kesäkampanjaan lähettämällä tiedotteita aiheesta, aktivoimalla kalatalousalueita ja osakaskuntia ja niiden kalastuksenvalvojia keskittämään valvontaa pääkalastuskesäkauteen ja ajallisesti järkeviin valvonta-ajankohtiin (valvontaa silloin kun on kalastajia). Kannustetaan ja avustetaan valvojia sähköisten palvelujen käyttöönotossa ja asianmukaisessa raportoinnissa.

Tiedotetaan lehdistön (ml. kesälehdet) ja sosiaalisen median kautta kausikohtaisista teemoista: kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien laadinta, kalastonhoitomaksu ja luvat verkosta,

kalastuksenvalvonta, rapuruton leviämisen estäminen ja ravustus. Tiedotukseen yhdistetään mielenkiintoa herättäviä aiheita (esim. luvat kuntoon – kuhan DNA-tutkimuksella uutta tietoa) .

Kalastonhoitomaksua koskevaa tietoa pidetään esillä Kalatalouskeskuksen internet- sivuilla, somessa, Kalapassi-lehdessä, Tampereen kalamarkkinoilla ja muissa tapahtumissa ja kokouksissa. Toimitetaan esitteitä kalastuksenvalvojille ja matkailuyrityksiin.

4. Hanke: Osakaskuntien neuvonta ja toiminnan tehostaminen

Tavoitteena on lisätä osakaskuntien tietämystä uuden kalastuslain ja -asetuksen sisällöistä sekä osaamista kalavesien käyttö- ja hoitokysymyksissä, jotta kalavaroja pyydetään kestävästi ja niitä ylläpidetään monimuotoisina ja tuottavina suunnitelmallisella ja ekologisesti kestäväällä hoitotoiminnalla.

Kalavedenhoitoa koskeva neuvontaa annetaan henkilökohtaisena neuvontana, osallistumalla kalatalousalueiden ja osakaskuntien kokouksiin sekä hallitustyöskentelyyn ja tiedottamalla asiasta jäsenkirjeissä, somessa ja tapahtumissa.

Neuvotaan mm. sopivien kalalajien ja kalakantojen sekä sopivien kokoisten istukkaiden käytöstä istutuksiin ja sopivien istutuspaikkojen ja kohteiden valinnassa. Neuvotaan luopumaan kannattamattomista istutuksista sekä painotetaan monimuotoisuuden säilyttämisen merkitystä. Tiedotetaan laajasti erilaisten kalataloudellisten selvitysten tuloksista.

Lisäksi:

- Annetaan neuvontaa kokousteknisistä asioista, mm. kokouskutsut, äänestysluettelo ja kokouksen läpivienti.
- Avustetaan osakaskuntia sääntöjen uudistamisessa, hyväksymisessä ja vahvistamisessa.
- Kannustetaan ja avustetaan sähköiseen luvanmyyntiin siirtymisessä mm. avustamalla kalastusmääräyksien ja lupa-aineistojen laatimista sääntöjen ja kokouspäätösten pohjalta.
- Lisätään osakaskuntien ja kalatalousalueiden välistä yhteistyötä painottamalla mm. valvonnan tärkeyttä, yhtenäislupa-alueiden muodostamista ja osakaskuntien edustajien valtuutuksesta kalatalousalueen kokoukseen.
- Avustetaan osakaskuntien yhdistämistä neuvomalla prosessin etenemisestä ja osallistamalla neuvotteluihin asiantuntijana.

B-OSA: HANKKEET

Kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmat sitovat laajalti ELY-keskuksen edistämismäärärahoja, sekä kalatalouskeskuksen henkilöstön työaikaa. Haetaan jatkuvasti uusia hankkeita ja rahoituslähteitä.

- **Kuhaseminaari.** Alkuvuodesta järjestettävän seminaarin teemoja ovat uusin tutkittu tieto kuhan geneettisestä perimästä ja lisääntymisestä, kuhan kalastuksen järjestämistä, sekä kuha keskeisenä kalalajina kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa. Teemoissa huomioidaan kalavesien käyttäjien näkökulma niin sisävesillä kuin merialueilla. Luennoitsijoiksi kutsutaan laaja-alaisesti asiantuntijoita tutkimuksen, eri elinkeinojen ja vapaa-ajan kalastuksen edustajista. Luentojen lisäksi tilaisuudessa järjestetään paneelikeskustelu.
- **Kalatalouden toimintaryhmä Pirkanmaalle -esiselvitys.** Vuoden 2019 puolella esiselvityksessä kartoitetaan Euroopan Meri- ja Kalatalousrahaston rahoittaman kalatalouden toimintaryhmän perustamista Pirkanmaalle ohjelmakaudeksi 2021-2027.
- **Maakunnallinen nuorisotyö.**
- **Valtakunnallinen Kalastuspäivä** pidetään Tampereella. Kohderyhmänä ovat 4.-6. luokkalaisten koululaiset. Tapahtuman järjestää Pirkanmaan kalatalouskeskuksen kanssa yhteistyössä Suomen 4H-liitto / 4H Länsi-Suomi, Etelä-Suomen Maa- ja Kotitalousnaiset sekä Hämeen vapaa-ajan kalastajapiiri. Hanke rahoitetaan Pohjois-Savon ELY-keskuksen edistämismäärärahoilla.
- **Kalamarkkinoiden kalapäivä lapsille, järjestetään Kalamarkkinoiden yhteydessä** keväällä ja syksyllä. Hanke rahoitetaan Pohjois-Savon ELY-keskuksen edistämismäärärahoilla.

C - OSA : OMA TOIMINTA

1. Palvelut osakaskunnille ja kalatalousalueille

- Kalatalousalueiden toiminnanjohtaja-sihteerin, sekä rahastonhoitajan palvelut.
- Käyttö- ja hoitosuunnitelmien laadinta.
- Osakaskuntien yhdistäminen.
- Osakaskuntien taloushallinnon palvelut.
- Luennot ja koulutukset

Kalatalouskeskuksen toimialueella on yhteensä **11 kalatalousaluetta**: Pirkkalan, Näsijärven, Kokemäenjoen yläosan, Kyrösjärven, Kihniön-Parkanon, Suomenselän, Ruoveden-Kuoreveden, Längelmäveden, Pälkäneen, Hauhonreitin ja Vanajanselän kalatalousalueet. Kalatalouskeskuksella on hoidossaan viiden kalatalousalueen toiminnanjohtajuus.

Vuoden loppuun mennessä kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien tulee olla valmiita. Valmistellaan käyttö- ja hoitosuunnitelmia yhdessä kalatalousalueiden kanssa toimeksiantojen mukaisesti.

Pieniä osakaskuntia kannustetaan ja autetaan yhdentymisasiossa niillä alueilla, joilla tähän on tarvetta. Tavoitteena on osakaskuntien vahvistaminen kehittämällä niitä isommiksi, taloudellisesti itsenäisiksi yksiköiksi. Avustetaan osakaskuntia laatimaan vuokrasopimuksia mm. vesijätön vuokraamisesta ja metsästyksestä. Osakaskunnille tarjotaan kirjanpito palveluita.

2. Kalavesien hoito

Kalanpoikasten välitys - Hyväkuntoisia istukkaita oikeaan paikkaan

Kalatalouskeskus välittää hyväkuntoisia kirjolohen, järvitaimenen, kuhan, ja siian poikasia, sekä pienissä määrin myös muita lajeja (ankerias, karppi), jotka antavat hyvän istutustuloksen.

Istutustoimintaa ohjaa paikallinen ajattelu ja ekologinen kestävyys: Istutuksilla ei tule heikentää tai vaarantaa olemassa olevia luonnonkalojen- tai rapujen kantoja tai luonnon monimuotoisuutta. Välitetään vain tunnettuja kantoja, jotka hankitaan luotettavilta toimijoilta.

Markkinoidaan kalanpoikasia alueella toimiville vesialueiden omistajille, osakaskunnille ja kalatalousalueille ja naapurialueiden neuvontajärjestöille. Lisäksi opastetaan vesialueiden omistajia ennallistamaan lisääntymis- ja elinalueita.

Kalataloudelliset selvitykset tuottavat paikallista dataa vesialueiden käytön ja hoidon suunnitteluun. Aikaisempina vuosina on toteutettu useita selvityksiä jäsenistön ja muiden tahojen tilaustyönä. Jatketaan meneillään olevia selvityksiä ja haetaan aktiivisesti uusia selvityskohteita.

Opastetaan osakaskuntia ja kalatalousalueita Pirkanmaan reittivesien täplärapukantojen pyyntiin. Ohjataan heitä järjestämään ravustus siten, että kanta kestää pyynnin ja että pyyntivahvoja kantoja on kaikilla reittiveden järvillä, kuitenkin ELY-keskuksen laatiman rapustrategian mukaisesti. Painotetaan myös kotimaisen jokiravun suojelua. Tavoitteena on estää luvattomien täplärapuistutusten ja –siirtojen tekeminen jokirapualueelle sekä rapuruton leviämisen estäminen.

3. Kalastuksen valvonta ja kalastusmahdollisuuksien kehittäminen

Kalapassi ja kalastuksen valvonnan sähköinen työkalu ovat tämän segmentin avainasemassa. Panostetaan Kalapassin piirissä olevien lupa-alueiden kasvattamiseen ja sähköisen valvontatyökalun kehittämiseen. Markkinoidaan molempia tuotteita ja panostetaan päivittäistavarakauppoihin luvanmyyntipisteinä.

Hoidetaan tilaustyönä kalastuksen valvontaa Pirkkalan, Pälkäneen Näsijärven, Kyrösjärven ja Kokemäenjoen yläosan kalatalousalueilla ja Tampereen kaupungin vesialueilla.

Järjestetään kalastuksen valvojille koulutusta tarpeen mukaan. Järjestetään valvonnan perustutkintoon tähtäävä kurssi, sekä yhdessä Kalatalouden keskusliiton kanssa kalastuksen valvonnan kenttäkoulutus, jossa painopiste on esim. teknisten apuvälineiden hyödyntämisessä.

4. Edunvalvonta

Lausunnoissa ja muistutuksissa kiinnitetään huomiota erityisesti kalastusta vaikeuttavaan vesistö-rakentamiseen ja jätevesien johtamiseen. Kalatalouskeskus on mukana myös vesipuidedirektiivin mukaisessa Pirkanmaan yhteistyöryhmässä, jossa Kalatalouskeskus tuo esille vedenomistajien ja kalastusalueiden näkemyksiä. Vesipuidedirektiivin mukaiset ohjeet ja tavoitteet otetaan huomioon suunnitelmissa ja neuvonnassa. Ryhmän toiminnasta tiedotetaan aktiivisesti jäsenistölle.

5. Elinkeinokalatalouden edistäminen

Pirkanmaan Kalatalouskeskus ry tekee yhteistyötä mm. kaupallisten kalastajien, kalastusmatkailu- ja kalamarkkinayrittäjien, kalan- ja ravunkasvattajien, kalastusvälineliikkeiden kanssa. Yritystoiminnan merkitys tulee jatkossa korostumaan entistä enemmän. Erilaiset elämys- ja matkailupalvelut ovat osa suomalaista maa- ja kalataloutta.

Annetaan kaupallisille kalastajille henkilökohtaista neuvontaa ja avustetaan heitä lupa-asioissa. Vajaasti hyödynnettyjen kalalajien käytön lisääminen osana monipuolista ja ekologisesti kestäväää kalastusta, sekä saaliin omatoiminen jatkojalostus, myynti ja markkinointi sekä täplärapukantojen hyödyntäminen ovat ajankohtaisia teemoja.

Avustetaan ja tiedotetaan kalastusmatkailuyrittäjiä ajankohtaisista asioista sekä välitetään ulkomaalaisten asiakkaiden ja matkanjärjestäjien kyselyjä. Päivitetään kuhamaa.fi- ja zanderland.fi-sivustoja sekä valtakunnallista www.fishinginfinland.fi portaalia, markkinoidaan kohteita Kalapassin avulla ja tehdään kalastusmatkailukohteita tutuksi niin valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin.

6. Järjestöyhteistyö, yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja tiedotus

Kalatalouskeskus pitää yhteyttä alan viranomaisiin, yrityksiin ja järjestöihin. Tavoitteena on luoda hyvin kentän ja hallinnon suuntaan toimivat maakunnalliset ja valtakunnalliset yhteistyöverkostot.

Päivitetään Kalatalouskeskuksen sosiaalisen median tilejä (Facebook, Instagram, Twitter, Youtube) ja verkkosivuja ja lähetetään uudistettua Kalatalo-uutiset -jäsenkirjettä säännöllisesti. Tehdään omaa asiantuntijuutta ja kalatalousasioita tunnetuksi. Toimitetaan säännöllisesti maakunnallisia uutisia KKL:n ajankohtaisjulkaisuihin.

Laaditaan tiedotteita yleisöä kiinnostavista aiheista, tapahtumista, kalastuksen valvonnasta, Kalapassin verkkokaupasta ja valvontatyökalusta. Jaetaan esitteitä ja annetaan henkilökohtaista neuvontaa tapahtumissa ja kokouksissa. Osallistutaan mm. Parkanon erämessuille yhdessä Etelä-Pohjanmaan Kalatalouskeskuksen kanssa.

7. Tampereen kalamarkkinat

Tampereen kalamarkkinat säilyvät jatkossakin monipuolinen kala- ja erä tuotteiden tapahtumana jossa yleisö viihtyy. Panostetaan ohjelman kehittämiseen ja pyritään houkuttelemaan uusia myyjiä mukaan, erityisesti tuoreen kalan osalta. Kalamarkkinat ovat lähiruoka- ja ilmastonmuutosaikakautena erittäin ajankohtainen foorumi.

8. Oman toiminnan kehittäminen

Pirkanmaan Kalatalouskeskuksen toimihenkilöiden vahvuutena on erikoisosaaminen, mm: kalatalousalue- ja osakaskuntatoiminnassa, kirjanpito palvelussa, kalastuslupien välityksessä, kalastuksenvalvonnassa, ympäristölupien edunvalvonnassa, kalastusmatkailussa sekä yhteistyössä muiden toimijoiden (toiset kalatalouskeskukset, vapaa-ajan kalastajat ja muut yhdistykset) kanssa.

Toiminnan uhkana ovat mm. jäsenjärjestöjen toimijoiden ikääntyminen ja toimimattomuus sekä taloudellinen epävarmuus. Kalatalouskeskuksen omia maksullisia palveluita tulee asiakkaiden tarpeiden pohjalta siten, että kalatalouskeskuksen toiminta on taloudellisesti kannattavaa ja vakaalla pohjalla. Tavoitteena on kasvattaa oma pääoma 30 000 euroon:

- ✦ Nykyisten vahvuuksien kehittäminen ja tuotteistaminen. Tarjouksen tekeminen (ja niiden pyytäminen) on nopeampaa. Selkeytetään toimitusmaksuhinnastoa.

-
- Tarkastellaan taloutta ja työtehtäviä: Luovutaan kannattamattomista ja resursseja vievistä toiminnoista. Pyritään tunnistamaan tulevaisuudessa tuottavia näköaloja ja uusia mahdollisuuksia.
 - Selkeytetään talon sisäistä työnjakoa toimihenkilöiden vahvuudet huomioon ottaen ja tiivistetään hallituksen ja toimihenkilöiden välistä yhteistyötä
 - Kalapassin ja sähköisen valvontatyökalun kehittäminen ja markkinointi.
 - Verkostojen vaaliminen: Yhteistyön tiivistäminen naapurijärjestöjen kanssa toiminnan vahvistamiseksi ja monipuolistamiseksi.

9. Talousarvio vuodelle 2020.